

SECTIO II.

PLANTÆ CELLULARES.
CELPLANTEN.

ZIJN ALLÉÉN UIT CELWEEFSEL ZAMENGESTELD.

† PLANTÆ CELLULARES FOLIOSÆ.

Zijn van duidelijke bladen en stengen voorzien.

Classis I. MUSCI FRONDOSI.

Fructificatio capsularis; capsulae terminales vel laterales, pedicellatae vel sessiles, calyptratae, operculatae, uniloculares, polysporae, sporis columellae affixis; calyptra et operculo maturitate plerumque deciduis. — (K. I. 232.)

De *Bladmossen* zijn overblijvende kruidachtige celplanten, met kleine, gave, gezaagde of gaafrandige bladen met of zonder nerven, met onduidelijke mannelijke, duidelijke vrouwelijke bevruchtingswerktuigen. Leven over de gansche wereld.

Eigenschappen: zijn weinig bekend. Doch schijnen zij noch bijzondere stoffen noch eigenaardige krachten te bezitten. Velen hebben eenen zeer zacht zamentrekkenden smaak. Weleer schreef men aan velen zeer bijzondere krachten toe, aan *Hypnum* narcotische, aan *Polytrichum* en *Funaria* de eigenschap, het uitvallen

der haren tegen te gaan, aan anderen diaphoretische enz. krachten!

Fam. LXXVI. BRYACEÆ. ENDL.

I. POLYTRICHUM L. *excl. sp.* — Capsula terminalis. Peristoma simplex brevissime 16—64-dentatum. Capsulae orificium membrana arida peristomatis dentibus prehensa tectum. Calyptra pilis deflexis hirsuta.

(580) I. P. COMMUNE BRID. Caule simplici, f. lineari-lanceolatis, perichaetialibusque superne setaceis, omnibus serrulatis; capsulae oblongo-tetraëdrae operculo pyramidato. *Groot Vrouwenhaar* F. B. Sept. II, 1. p. 131. — *Gr.* in de bosschen van Europa, Azië, N. Amer. ♀. — *Ic.* D. 11. fig. A.

G. D. De geheele plant: HERBA ADIANTI AUREI, POLYTRICHI seu MUSCI CAPILLACEI MAJORIS.

E. Zonder reuk en smaak.

W. Ligt zamentrekkend, oplossend, zweetdrijvend enz.?

G. In INFUSIE tegen borst-, milt-leverziekten. — Onlangs weder als emmenagogum aangeraden (1 dr. op 1 ℥ water tot 10 oncen gekookt; 'smorg. en 's av. de helft.).

De aanverwante soorten: P. FORMOSUM HEDW. *Bevallig Vrouwenh.* F. B. Sept. II, 1. p. 129, P. JUNIPERINUM DILL. *Geneverbladig V.* — F. B. t. a. p. p. 127, P. GRACILE MENZ. *Stank V.* — F. B. t. a. p. p. 129, enz. worden zonder twijfel met de eerste soort verwisseld. *Ic.* D. 11. B.

Vroeger waren nog officineel:

(581) FONTINALIS ANTIPYRETICA L. *Groot Bronnos* F. B. Sept. II, 1. p. 92 tegen longziekte.

(582) HYPNUM TRIQUETRUM L. *Driekantig Dekmos* F. B. Sept. t. a. p. p. 60. als MUSCUS VULGARIS, h.v. tegen kinkhoest.

(583) LESKEA SERICEA HEDW. *Zijdeachtige Leskia* F. B. Sept. t. a. p. p. 84; allen nu geheel vergeten.

Classis II. HEPATICÆ.

Fructificatio capsularis: capsulae terminales vel laterales, pedicellatae, sessiles vel frondi immersae, operculo destitutae. I-